

Sisäministeriö
hare@intermin.fi
jukka.tukia@intermin.fi

Sisäministeriölle

ASIA: Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta rahankeräyslaiksi

VIITE: Lausuntopyyntö 05.11.2014

Pyydettyinä lausuntona Suomen Kansallisoopperan säätiö esittää seuraavan.

1. Yleistä nykytilanteesta ja taustaa

Suomen Kansallisoopperan säätiö on itsenäinen yksityisoikeudellinen rekisteröity säätiö, joka on yleishyödyllinen yhteisö. Säätiön tarkoituksena on sääntöjen mukaan ylläpitää valtakunnallista ooppera- ja balettiteatteria. Tarkoituksensa toteuttamiseksi Kansallisooppera harjoittaa ooppera- ja balettitoimintaa kiinnittäen erityistä huomiota kotimaisen ooppera- ja balettitaiteen edistämiseen. Suomen Kansallisoopperan säätiön toiminnan luonne on yleishyödyllinen.

Voimassa olevan rahankeräyslain mukaan rahankeräyslupa voidaan antaa varojen hankkimiseksi yleishyödylliseen toimintaan Suomessa rekisteröidylle säätiölle, jolla on yksinomaan yleishyödyllinen tarkoitus. Rahankeräyslain mukaan yleishyödyllisellä toiminnalla tarkoitetaan rahankeräyslaissa toimintaa yleistä sosiaalista, sivistyksellistä tai aatteellista tarkoitusta varten taikka muuta yleistä kansalaistoimintaa.

Suomen Kansallisoopperan säätiö ei ole toistaiseksi hakenut rahankeräyslupaa, mutta tiedustellut yleisiä edellytyksiä tulla hyväksytyksi luvan saajaksi. Poliisihallituksen arpajaishallinnon esittämän näkemyksen mukaan Suomen Kansallisoopperan Säätiön kohdalla ei välttämättä täytyisi rahankeräyslaissa edellytetty keräystarkoituksen yleishyödyllisyys, jos varojen käyttötarkoituksena on ooppera- ja balettitoiminnan tukeminen ja edistäminen, mikä taas tarkoittaa Kansallisoopperan toimintakokonaisuuden (osittaista) rahoittamista.

Suomen Kansallisooppera on kuitenkin itsenäinen säätiö, jollaiselle lähtökohtaisesti rahankeräyslupa voidaan myöntää, jos toiminnan tarkoitusta voidaan pitää yleishyödyllisenä. Yliopistoihin ja Kansallisgalleriaan rinnastettavalla tavalla Kansallisoopperalla näyttää lupaviranomaisen mukaan olevan kuitenkin myös julkisen vallan käyttöön liittyviä tehtäviä (tanssialan perustutkinto-opetuksen tarjoaminen säätiön ylläpitämässä balettioppilaitoksessa ja siihen liittyvä tutkintotodistusten antaminen). Kansallisoopperan sääntöjen mukaista toimintaa ei voida välttämättä rinnastaa rahankeräyslaissa tarkoitettuun yleishyödylliseen toimintaan. Näin ollen on mahdollista, että rahankeräyslupan myöntämisedellytykset

OOPPERA BALETTI

eivät täytyisi myöskään siltä osin, että kyse olisi säätiöstä, jolla olisi rahankeräyslaissa tarkoitettulla tavalla yksinomaan yleishyödyllinen tarkoitus.

Kansallisgallerialla on kuluvan vuoden alusta voimaan tulleen rahankeräyslain muutoksen myötä oikeus saada rahankeräyslupa. Myös yliopistojen mahdollisuus saada oikeus rahankeräyslupa on edellyttänyt rahankeräyslain muuttamista ja luopumista yleishyödyllisyyden yksinomaisvaatimuksesta.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on esittänyt rahankeräyslain muuttamista vastaavalla tavalla siten, että myös Suomen Kansallisoopperan säätiö voisi saada oikeuden rahankeräyslupa. Suomen Kansallisoopperan säätiöllä tulisi kansallisena kulttuurilaitoksena olla mahdollisuus toimeenpanna rahankeräyksiä. Ministeriö piti tarkoituksenmukaisena, että Suomen Kansallisoopperalla olisi oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankkimiseksi toimintansa tukemiseen.

Nykyinen laki on tulkinnanvarainen ja vaatii selventämistä sekä siten muuttamista. Eduskunta on edellyttänyt, että rahankeräyslain muutostarpeiden selvitystyötä kiirehditään ja ilmoitusperusteisen järjestelmän käyttöönottoa arvioidaan.

2. Suomen Kansallisoopperan säätiö kannattaa esitysluonnoksen ehdotuksia

Suomen Kansallisoopperan säätiö kannattaa esitystä yleishyödyllisyyden yksinomaisuuden vaatimuksesta luopumisesta rahankeräyksen toimeenpanemisen edellytyksenä.

Todennäköistä on, että ilman rahankeräyslain muuttamista ei Suomen Kansallisoopperan säätiöllä olisi mahdollista saada rahankeräyslupaa varojen hankkimiseksi toimintansa tukemiseen. Suomen Kansallisoopperan säätiön tulisi saada oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä yleishyödyllisen toimintansa tukemiseen ja siten helpottaa ja mahdollistaa julkisesta rahoituksesta riippumatonta varainhankintaa.

Säätiö kannattaa myös esitystä ilmoitusmenettelyyn siirtymisestä ja lupamenettelystä luopumisesta ja laissa määriteltyjen kerättyjen varojen hyväksyttävistä käyttötarkoituksista luopumista. Ilmoitusmenettely helpottaisi lupahallintoon liittyvää raskautta lisäksi joustavuutta. Tämä mahdollistaisi käytännössä esimerkiksi sen, että verkkosivuilla tarjota oopperaa ja balettia harrastaville yksityishenkilöille mahdollisuus antaa rahalahjoituksia erilaisiin hankkeisiin ooppera- ja balettitaiteen tukemiseksi. Myös apurahasäätiöillä tarjoutuisi näin mahdollisuus kerätä yksityishenkilöiltä varoja muutoinkin kuin testamenttilahjoituksina apurahojen muodossa tieteen ja taiteen tukemiseksi.

Helsingissä 20.11.2014

Suomen Kansallisoopperan säätiö

Päivi Kärkkäinen
Pääjohtaja

Anita Prusila
Lakimies

SUOMEN KANSALLISOOPPERA • SUOMEN KANSALLISBALETTI
FINLANDS NATIONAL OPERA • FINLANDS NATIONALBALETT
FINNISH NATIONAL OPERA • FINNISH NATIONAL BALLET